

2. Надьон В.В. Умови призначення опікуна (піклувальника), реалізація їх прав та обов'язків / В.В. Надьон // Теорія і практика правознавства. – 2015. – №7. – С. 23 – 26.

Анастасія Рожкова,
студентка 2 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **В. О. Мирошніченко**
к. пед. н., доц. (БДПУ)

РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ЧЛЕНСТВОМ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Актуальність дослідження. Судова система є однією з провідних і найважливіших складових функціонування держави. Особливостями правової системи Великобританії є те, що участь у створенні права разом з парламентом беруть також суди – Верховний суд держави та високі суди; судоустрій країни складається з 3-х судових систем – Англії й Уельсу, Шотландії та Північної Ірландії.

Ступінь досліджуваності проблеми. Структура судової системи Великої Британії розглядалася у роботах таких вчених, як Т.В. Апарова, С.К. Загайнова, Б.В. Малишев, А.К. Романов. Але проблематика взаємодії судів Великої Британії та інших країн Європейського Союзу, яка пов'язана з різними правовими системами цих країн достатньо не вивчена. За основу свого дослідження я взяла науковий доробок В. Назарова.

Мета дослідження полягає у комплексному аналізі взаємодії судових систем Великобританії та Європейського союзу.

Методи дослідження. У роботі були використані такі методи: формально-юридичний, порівняльний, статистичний, узагальнення тощо.

Сутність дослідження. Аналіз змін структури судової системи Великобританії на прикладі Англії та Уельса в результаті вступу до складу Європейського Союзу.

Судова система Великобританії є дуже консервативною, тому після вступу країни до Європейського Союзу вона стала об'єктом для реформування. Після набуття Великою Британією членства у ЄС Парламентом було прийнято Акт про Європейське Співтовариство від 17 жовтня 1972 р., в якому прямо вирішувалося питання про використання практики Суду ЄС у внутрішньому правопорядку як джерела права. На підтвердження вибору проєвропейського напрямку розвитку й для більш ефективного співтовариства з міжнародними та зарубіжними судами у 2005 році у Великобританії було створено Службу міжнародного правосуддя у сімейних справах Англії та Уельсу. Основне її завдання – консультація з юридичних питань, що виникають при застосуванні Гаазької конвенції 1980р. Служба бере участь в організації й проведенні міжнародних конференцій, надає допомогу суддям з питань застосування законодавства в рамках відповідної юрисдикції. Була створена також Служба міжнародних судових відносин, на яку покладається встановлення зв'язків із судовими органами ЄС та його держав-членів з метою полегшення співпраці і

взаєморозуміння, участь у роботі міжнародних асоціацій і судових органів, у реформуванні законодавства (вітчизняного і ЄС), а також підтримка судових систем країн, що розвиваються.

Головним підтвердженням перемоги вибору проєвропейського розвитку став Закон «Про конституційну реформу» 2005 р., що набув чинності 3 квітня 2006 р., у якому вперше майже за 900 років незалежність судової влади, підтримувана історичними традиціями, була закріплена на рівні закону. До основних змін, що вводить цей Закон слід віднести: покладання на урядових міністрів обов'язку підтримувати незалежність судової влади й заборона їм чинити вплив на судові рішення через будь-який специфічний доступ до суддів (ст. 3); реформування поста Лорда-канцлера, що полягає в передачі його судових функцій Голові всіх суддів Англії й Уельсу (його нова назва – Лорд-головний суддя). На даний час саме він відповідає за підготовку, розміщення суддів, управління ними, представляє погляди суддівського корпусу Англії й Уельсу перед Парламентом та Урядом країни (ст. 7); заснування незалежного Верховного суду, відокремленого від Палати лордів, з незалежною системою судових призначень, своїм персоналом, бюджетом і приміщенням (статті 23-27); формування незалежної Комісії із судових призначень, що відповідає за відбір кандидатів на суддівські посади й рекомендує їх для призначення на посади суддів Державному секретареві з питань юстиції. Ця Комісія виступає гарантом того, що кожного кандидата на посаду судді буде рекомендовано винятково за особисті заслуги, а система призначень має бути сучасною, відкритою й прозорою (статті 61, 63); введення посади спеціального омбудсмена, який є відповідальним за слухання скарг, що подаються з приводу розгляду справ у судах і суддівських призначень, і винесення рекомендацій відповідно до закону за результатами цієї діяльності (ст. 62). Крім того, було створено Службу трибуналів (судів першого рівня), що об'єднала значну кількість адміністрації відособлених трибуналів, у результаті чого був сформований загальний і послідовний підхід до всіх осіб, які звертаються за судовим захистом до цих судів. В основному вся реформа 2005 р. була спрямована на зменшення тих значних відмінностей, що мали місце в судоустрою Англії та інших держав-членів ЄС.

Висновки. Відбувається зближення права загального і романо-германського на прикладі відмови Великобританії від частини своїх історичних традицій у сфері судової влади з метою забезпечення кращої взаємодії національних судових органів із судами інших країн-членів Європейського Союзу і підвищення захисту прав власних громадян шляхом покращення доступу до правосуддя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон про конституційну реформу Великобританії 2005р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2005/ukpga_20050004;
2. Довідник з англійської правової системи/ Є. Керін 2006р. – 430 с.
3. Назаров І. В. Судова система Великобританії після вступу до ЄС // Проблеми законності. – 2011. – №3 – С.6-10